

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ
И СОЦИАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Кафедра социальной работы и реабилитологии

**НАЙДЕНОВА
Оксана Игоревна**

**ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ
ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
кандидат медицинских
наук Е.В.Шиверская**

Допущена к защите

**«_____» _____ 2015г.
Зав.кафедрой социальной работы и реабилитологии
кандидат медицинских наук, доцент
_____ К.Э. Зборовский**

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Дипломная работа содержит 62 страницу, 1 таблицу, 5 рисунков, 50 источников, 5 приложений.

Объект исследования: психическое состояние пожилого человека.

Предмет исследования: взаимосвязь удовлетворенности жизнью, переживания одиночества и тревожности у пожилых людей.

Цель исследования: выявить психологические особенности пожилых людей.

Методики исследования:

- шкала удовлетворенности жизнью Е. Динера (Приложение А);
- методика «Склонность к одиночеству» Е.А. Личко (Приложение Б);
- методика «Диагностика тревожности Ч. Д. Спилбергера, Ю. Л. Ханина» (Приложение В).

Новизна исследования и теоретическая значимость результатов исследования заключается в уточнении и расширении представлений о психологических особенностях пожилых людей, выявлении взаимосвязи между такими их показателями, как удовлетворенность жизнью, склонность к одиночеству и тревожность.

Практическая значимость полученных результатов исследования состоит в возможности их использования при разработке программ психологической диагностики и социально-психологической помощи пожилым людям, включая психокоррекцию негативных эмоциональных состояний, повышение удовлетворенности жизнью. Полученные результаты могут способствовать дальнейшему развитию системы качественного социального обслуживания, внедрению новых форм помощи пожилым людям.

Полученные результаты: В ходе исследования установлено, что более низкая удовлетворенность жизнью характерна для пожилых людей с более высоким уровнем личностной тревожности, которая в свою очередь имеет положительную взаимосвязь с ситуативной тревожностью. Гипотеза, выдвинутая в ходе исследования, доказана на уровне статистической значимости собой ($p<0,05$).

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа змяшчае 62 старонку, 1 табліцу, 5 малюнкаў, 50 крыніц, 5 дадаткаў.

Аб'ект даследавання: псіхічны стан пажылога чалавека.

Прадмет даследавання: ўзаemасувязь задаволенасці жыццем, перажыванні адзіноты і трывожнасці ў пажылых людзей.

Мэта даследавання: выявіць псіхалагічныя асаблівасці пажылых людзей.

Методыкі даследавання:

- шкала задаволенасці жыццем. Зн. Динера (Дадатак А);
- методыка «Схільнасць да адзіноты» Е. А. Лічко (Дадатак Б);
- методыка «Дыягностика трывожнасці Ч. Д. Спілбергера, Ю. Л. Ханина» (Дадатак У).

Навізна даследаванні і тэарэтычная значнасць вынікаў даследавання заключаецца ва ўдакладненні і пашырэнні уяўленняў аб псіхалагічных асаблівасцях пажылых людзей, выяўленні ўзаemасувязі паміж іх такімі паказчыкамі, як задаволенасць жыццем, схільнасць да адзіноты і трывожнасць.

Практычная значнасць атрыманых вынікаў даследавання заключаецца ў магчымасці іх выкарыстання пры распрацоўцы праграм псіхалагічнай дыягностикі і сацыяльна-псіхалагічнай дапамогі пажылым людзям, у тым ліку психокоррекцыю негатыўных эмацыйных станаў, павышэнне задаволенасці жыццем. Атрыманыя вынікі могуць спрыяць далейшаму развіццю сістэмы якаснага сацыяльнага абслугоўвання, укараненню новых формаў дапамогі пажылым людзям.

Атрыманыя вынікі: У ходзе даследавання ўстаноўлена, што больш нізкая задаволенасць жыццем характэрная для пажылых людзей з больш высокім узроўнем асобаснай трывожнасці, якая ў сваю чаргу мае станоўчую ўзаemасувязь з сітуацыйна трывожнасцю. Гіпотэза, высунутая ў ходзе даследавання, доказаная на ўзроўні статыстычнай значнасці сабой ($p < 0,05$).

ANNOTATION

Graduate work contains 62 pages, 1 table, 5 figures, 50 sources, 5 applications.

The object of study: mental state of the elderly person.

Subject of research: the relationship of life satisfaction, feelings of loneliness and anxiety in older people.

Objective: to identify the psychological characteristics of elderly people.

Methods:

- the scale of life satisfaction Diener, E. (Annex A);
- the method of "Propensity for solitude" E. A. Licko (Appendix B);
- the method of "Diagnosis of anxiety Charles D. Spielberg, Y. L. Hanina" (Appendix b).

The originality of the research and theoretical significance of the research results is to clarify and broaden the perceptions of psychological characteristics of older people, identifying the relationship between their indicators such as life satisfaction, propensity to loneliness and anxiety.

The practical significance of the results of research consists in possibility of their use in the development of programs of psychological diagnostics and socio-psychological assistance to the elderly, including correction of negative emotional States, increased life satisfaction. The results can contribute to the further development of the system of quality social services, introduction of new forms of care for older people.

The results: the study found that lower life satisfaction is typical for elderly people with higher levels of trait anxiety, which in turn has a positive correlation with situational anxiety. The hypothesis put forward in the course of the study, it is proved on the level of statistical significance ($p<0.05$).